د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

اشعار

Ketabton.com

دزمری میاشت

١٣٤١

هجري ش.کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شایع کیږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډیرو خلکو سره ډیره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تهنا پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخـو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یـو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو بریښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپریږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغيزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټي پر پوله کښېني او په داسې وينا څنی ږغيږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلي الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلیٰ نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرليك:	مخ:
شاعر	١
ښكلا او هنر	١-٣
دصلح نړۍ	٣-٥
مينه او دوستي	٥-٧
صلح كل	٧
ابتكار	٧-٨
ژوند	٨-٩
دمونشن دسفريوه خاطره	٩
دهقاني	١٠-١١
دوطن محبت	١١
دوطن پالنه	١٢-١٣
ګرانه وطنه!	١٣-١٥
دوطن خاوره	١٥-١٦
سپين غر	١٦-١٨
په باغ كښې	١٨-٢٠
آزادي	٢٠
دزړه شكوه	٢١
دژوند ډيوه	٢١-٢٣
پسرلی راغلی	٢٣
دبهار فيض	٢٤
دخزان سندره	٢٥-٢٦
دمني خاطره	٢٦-٢٧
په وربل باندي ګرد	٢٧
دحسن جلوه	٢٨
ملت اومملكت	٢٨-٣٠
لوی افتخار	٣٠-٣٢
ويده ګوجر	٣٢-٣٣
ناخاپی كانی	٣٣-٣٧
ټكی اوريا	٣٧-٣٨
عاقبت	٣٨-٣٩
زما حال	٣٩
داميدرڼا	٤٠
لمره!	٤٠-٤٢
دوطن ترانه	٤٢-٤٣
دافغان ترانه	٤٣-٤٥
ديووالی ترانه	٤٥
دمعارف ترانه	٤٥-٤٦
دغيرت سندره	٤٦-٤٧
استعمارچيان	٤٧
علم او معنا	٤٧-٤٨
دپلار توره	٤٨-٤٩
نه ځي	٤٩-٥٠
ښكاري باز	٥٠-٥٢
زخمي زړه	٥٢-٥٩
دشاعرنظر	٥٩-٦٠
څه ګورم	٦٠
غريب ماشوم	٦١-٦٢
خوارحسن	٦٢-٦٣
همدردي	٦٣-٦٤
حسن اونظر	٦٤-٦٥
بډای	٦٥
ماشوم	٦٦
غزل	٦٦-٦٧
دنازمېرمني	٦٧-٦٨
په ليلی پسې ځم	٦٩
څومره به ښه وی	٦٩-٧٠
څه يم	٧١
زما ګناه	٧١-٧٢
زما خوب	٧٢-٧٣
انسان	٧٣-٧٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړیتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
دیمرکراسي	۸۴
دروح اطمینان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنیا قانون	۸۵
یوسف اوزلیخا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فکر او مینه	۸۶
آشنایي	۸۶
فکراوکار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړی	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپین	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپین او تور دیوان	۹۰-۹۱
حقیقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانـدې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېـول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دي ورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي او که ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریاوي
ننداروا وتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زماوي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معناوي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زماوي
په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي
دښایست دډیوې لاښه تجلاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښكاري سپين له توره
خه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم كښې
هريوګل چې په هر رنګ كښې وي زيباوي

ښكلى مخ له هرې خواچې راښكاره شي
د الفت سترګوليدلى لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينوزرونه تورنه وي له توره

كركه نه وي يوله بله محبت وي
وروروليى صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم كافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياكښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريكاكښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآيین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه

شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي

توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي

دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي

ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي
مینه په مابان دې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې تورې زلفې
توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه ګوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادې غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دریدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور، اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندوخولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اري کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا، ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې نښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوســـــي لویــــه ګنـــــاه ده مـــــرګ دی مړینــــه ده فنـــــاده
پـــه امیـــد ژونـــدون تـــه ګـــورم کـــه چـــړې راتـــه تېـــرې کـــا
ژونــــــدچې هرڅنګــــــه وي ښــــــه دی هرڅـــــوک غـــــواړي چــــې ژونــــدی وي
مګرژونــــــــدغلامی دې خــــــدای بربـــــاد خــــاورې ایــــرې کـــــا
کـــه نـــــورهېڅ نشـــــئ کــــولئ وچ اوشنډشـــــئ غلامـــــانو
غلامــــان چـــــې پیدانشــــي بــــاداران بــــه بیچـــــارې کـــــا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلتـــــــه بــــــل رســـــم و رواج بلــــــه دنیــــــا ده
مینـــــــــه پټـــــــه چانـــــــه نـــــــه ده بـــــــرالاده
ښـــــــــکلول غیږکښـــــــــې نیــــــــول دنورومخکښــــــــې
کــــــه پــــــه خوښــــــه اورضـــــاوي خــــــه پـــــرواده
پــــــه غلانــــــه دي پــــــه ښــــــکاره دي یــــــارانې
نــــــه هجــــــران شــــــته نــــــه دهجرترانـــــــې
بـــــــــې ریبـــــــاره وصـــــــالونه شــــــامدام دي
نشــــــــته کـــــــودې نــــــه تعویذنـــــــه شــــــــکرانې
کـــــه پـــــه ګـــــل پـــــورې ســـــینه مـــــرې بلبلــــه
کـــــــه دشونډوښـــــــکلول وي یولـــــــه بلـــــــه
نــــه پېغورشـــــته نــــه رټــــل شــــته نــــه تورونــــه
کــــه هرچـــــا لــــه ځــــان ســــره خــــوک ګډولــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی — هردهقان سړی مالداردی

لري مېبږي اوپسونه — شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې — پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو — وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته — اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته — خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي — داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان — کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان — په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه — ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي — که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده — که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی — دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی — چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان — آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس — داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر — داښایسته ښکلې زېور

ددهقان دکارحاصل دی — پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غوارم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې ميوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلۍ شۍ به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته

نوبه هله کړي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندي دي غرونه سوری نکړه

دشيرين وطن په عشق کښي يي نامتورته

په خولويي دتندي که آبياري کړي

دوطن دګلوباغ به که کړي سمسورته

که په اوراوبوکښي تېغ غوندي غوټه شي

نوپه سربه ددښمن شي هله سورته

لکه ونه که بارنکړي په سرپيټۍ

وبه نه شيندي خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دي ځان کړسرګردانه

نوبه وچي کړي خولي له مخ دورورته

دپنبي غوندي ځان ورکړه حلاجي ته

چي کړي پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودي که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته
دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته
په „الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې
ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازېرولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي خومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونو بياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غر مو تللی هرلورته
خوک تينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړې ډېرقوتونه
مونږ لاندې کړې ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی يووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تول قربانېږو
ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوتی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر
له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر
په کاراوزیاربانډې له تورو خاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي
ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړي خپله بیدیا
یاپرېږدي خاورولاندې پټ خپل معدنونه وریا
څه چې لری وایي خلې ته په ګران قیمت له بل چا
نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول وریسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې
وری زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بويوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره داريې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پـــــوهېږم هغــــه ســــپين ديـــــو   داســـــپين غـــــردی ننګرهارکښـــــې

دخيبرلــــــــــــه دروازې نــــــــــه   دې خـــــواپروت دی ســـخته لارکښـــې

بــــې پښـــتونه بـــل خـــوک نشـــې   ګرځېـــــــــــدلی دې ګلزارکښـــــــــې

چـــې لـــه شـــنوزمريوډک دی لـــرې هســـې لـــوی ځنګلونـــه

پـــه هواکښـــې يـــې تـــل ګرځـــي ســـپين بـــازان کـــوي ځارونـــه

ښايســــــته لــــــــه هروطنــــــه   اولــــــه هرملکــــــه زيبـــــــادی

تورنښـــــــــترېې تـــــــــورې زلفــــــې   تـــک ســـپين مـــخ يـــې دلـــيلادی

ســـــپين ســـــپيڅلی ښـــــکاره کېـــــرې   تـــــه بـــــه وايــــې ســـــپين ســــبادی

دســـــپورمۍ اودنمـــر کـــوردی ځکـــه هـــومره دی روښـــانه

هرســــحرېې لــــه کنــــډوه نمرراخېــــژې لــــه آســـــمانه

پــــاس دغـــــره پـــــه ســــــرځلېږي   تجلــــــــــــی دپلوشــــــــــــوده

نمرســـــپورمۍ پکښـــــې ځـــــان کـــــوري   آيينــــــــــــه دپرښـــــــــــــتوده

تکـــــه ســـــــپينه رڼــــا بربښـــــي   درحمــــــــــــت دنوررشــــــــــوده

هســـــې ښـــــکاري لکـــــه داچـــــې دملکوکـــــوه طـــــوروي

لـــه اســـمان نـــه وربـــدلی پـــه دې ځـــای ســـپيڅلی نـــوروي

دجنــــــت دبـــــاغ ورمــــــــۍ دي   چــــې هروخـــــت دلتــــه لګيـــــرې

درڼوســـــــــــــــــــتوروډيوې دي   پکښـــــې هــــــره شـــــپه بلېــــــرې

لـــــه صــــــياده ويــــــره نشـــــته   زرکـــــــې خانـــــــدي هوســـــــيرې

دپښـــــتون لويـــــه ځـــــــانکوده کانوګټونـــــه تيـــــاره

خـــدای دې نـــه کـــاچې پـــردی بـــه کلـــه مـــومې ورتـــه لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېرې جړوبی اوابشارونه

دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لرې سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي

دسپين غره تورې لښکرې دنښترويې پېرې کړي

دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي

نمر لا خرک نه وي وهلی درناهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شين سحراوشوروشرودمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې

هرطرف ته دبلبلوترانې وې

يومرغه ويل داخومره ښه دنياده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنیمت دی
ددې باغ خوږې مېوې ښه لوی نعمت دی

مګروېره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې وېږه
بل په سره اورباندې نیسي چې کړېږه
کاشکی نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غرشو داخه وایي
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایي
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کیږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونرېزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس کوره تناکوښخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو ننداره چیانو
هیروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندي اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر

دوژغنوپه کېړدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر

چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر

همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبښکې یې بالښت دخان اومیر

له لیندی داسارته چې خوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېر دي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانـدې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوسازد زندګی نه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانـدې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازمانښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښېي ګوره حمل[۱] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسېي کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دي جهانه سره

په غرو رغوکښېي دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دي احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښېي تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکېي آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چېي شنه پټېي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دي کور ودان وي له باغوانه سره

---

[۱] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لر لفظي تغیرورغومی اودکېدی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زیړېږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاسالتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بډايان دې هم هواته هوسيږي

درروان دې ګرنديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زېرنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ

که پوهيږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغى منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتوييږي

سوړتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بليږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله ميوه وي په باغوکښې
کله سيورى کله اوروي په ديروکښې
کله پاڼي دي په کارکله لرګى
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګى شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زيړشه له ارمانه شينكى باغ كښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنى کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بري په عجزاوپه نياز دى
چاچې کړله سرلويى راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زورد عمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپریووت چې یې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندې بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لارښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الف“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواكښې ټولې لويېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدې وشريک يوويې واكدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې كوزوپاس وې
لكه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چاميوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لكه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پكښې خورازه

هرمرغه موپيژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن كښې
لكه وي چې ولسونه په وطن كښې
هريوبوټی پخپل ځای كښې سربلندو
دباغبان سترګوكښې هريوارجمندو
په حقونوكښې يې نه وخه توپير
مالياروپه هرې ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال كښې شركت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لكه باغ يوملكت وګڼه وروره
پكښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېري خوباغ يودی كه پوهيږي
كه وي بل رنګه فكرډېرغوليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ســــکه وروڼـــــه لـــــري بېـــــل بېـــــل نومونـــــه
بېـــــل رنګونـــــه بېـــــل غرونـــــه بېـــــل خويونـــــه
مګـــــــــــــــردواړه اوســـــــــــــــېدونکی ديوکـــــــــــــــوروي
ديـــــوې ســـــترګې پـــــه کورکښـــــې ســـــپين اوتـــــوروي

لوی افتخار***

زمانـــــــه وړدي پـــــــه هغـــــــه ســــــــردافتخارتاجونه
چـــې يـــې پـــه ســـروي رســـولی ډېرمشـــکل کارونـــه
پـــه ډېـــري لـــويې قربـــانی پيداشـــي لـــوی حقونـــه
خوشـــې پـــه خوشـــې هېڅـــوک نـــه ګټـــې درانـــه نومونـــه
کارونـــــه ډېـــــردي خوهرکـــــــارګوره شـــــــهکارنه دی
لـــه خپلـــه ســـره تېرېـــدل څـــه اســـان کارنـــه دی

ســــــرورکول دخپـــــل ولـــــس دســــــرداری دپـــــاره
داســــــــــتبداد او اســـــــــــتعماردبربادی دپـــــــــــاره
دحـــــــــــق ګټلــــــــــــواودخپلې آزادی دپـــــــــــاره
دننـــــک نــــاموس دحفاظـــــت اوســـــرلوړی دپـــــاره
هغـــه کـــران کـــاردی چـــې ښـــاغلي ننګيـــالي يـــې کـــوي
پـــــه آزادی مـــــين ځوانـــــان او توريـــــالي يـــــې کـــــوي

مــــــري عالمونـــــــه هـــــــره مړينـــــــه افتخارنـــــــه دی
دهرچـــــامرګ دشـــــــجاعت اوعشـــــــق يادګارنـــــــه دی
دپتنـــګ مـــرګ دمـــچ مبـــري مـــرګ غونـــدې خوارنـــه دی
پـــه هـــيڅ مـــذهب کښـــې برابـــرحلال مردارنـــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــــه ســــتایل کېــــري پـــــه دنیاکښــــې مــــدام
پـــــه هرنظرکښــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــګ وینمـــــه
لـــــوی افتخـــــاردآزادی دپـــــاره جنـــــګ وینمـــــه

ډیـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــــه
چـــې دمظلـــوم لاس دظـــالم پـــه وینـــو رنـــګ وینمـــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم ، تجـــــاوز ، فرعونیـــــت وي ولاړ
پـــــه مقابـــــل کښـــــې یـــــې همـــــت ، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــت تـــــریخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم
جهـــان مـــې وینـــي چـــې زه ځـــان قربـــانولی نشـــم
دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه ښـــــه ســـــاتلی نشـــــم
دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه بربتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم
ډېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم
ډېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تیـــــت ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاویره دچاډارنشـــــته
هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته
پـــــه زروتنوکښـــــې یـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته
ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته
هغـــه بـــه څـــه وي چـــې خپـــل حـــق پـــه چـــامنلی نشـــي
یادخپـــل حـــق دپـــاره ځـــان قربـــانولی نـــه نشـــي

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوینمـــــه
لـــــه باجورنـــــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوینمـــــه
پـــــه پـــــاک نامـــــه ډیـــــره ناپاکـــــه نارواوینمـــــه
دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لېر نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېږوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجروزیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رڼولې
شپې يې په وېښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بيداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندې
يوتن خوب وړوورنصيب يې خوارو
هغه بل وېښ و بخت يې بيدارو
د دواړومېښې وزېږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې
چې وېښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې
څه يې چې ټول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې وېښ شوسباله خوبه
وې ليدله دارنګه لوبه
تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکټۍ راوړينه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بيامتلونه

ناڅاپي ګاڼې***

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وې کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوې لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دې دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر

دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر

ته یې بولې بې سبب اوبې علته

خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي

اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه

چې راضي نشې هېڅکله له همایه

ته پخپل عمل لانوورهم نګران شه

دتقدیرپه کارو باندي نېک ګمان شه

چې سړی لړڅه په فکردتحقیق شه

خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه

ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه

غورځولی ویوکانی له خپل بامه

یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې

چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې

همداکانی وهغه سړی ساتلی

له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا

چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه

لاس یې برنشوموده شوه ډېره تېره

قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه

ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه

نویې کانی له خپل کوره کړګذار

خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

پرې لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دى نه وي بل هم نه دى ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دى په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به رېبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدى جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګى دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به وويني له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپــــل خـــــدای ســــره اخـــلاص پـــــه زړه کښـــــي ســـــاته
لــــه مخلـــــوق ســــــره يـــــي هـــــم کـــــړه مينـــــه زياتـــــه

تګی اوریا

تـــــــادکوم فرعـــــــون دظلـــــــم ســـــــحرمات کــــــــړ
چــــي پـــــه لاس کښـــــي ګرځـــــوي ښـــــکلی امســـــا
د کاغـــــــذ پـــــــه ګــــــل بلبلــــــي نــــــه ټـــــوليږي
راشـــــــــه پريـــــــــږده نورکارونـــــــــه دريـــــــــا
اورلړونـــــــی غونـــــــدي ســـــــوی اوتـــــــک تـــــــوريي
اميدمـــــــــــه لـــــــــــره دخپلـــــــــــي زرغونتيـــــــــــا
ښـــــه اوبـــــدحق ونـــــاحق چـــــي معلـــــوم نشـــــي
تـــــوره شـــــپه ده ورتـــــه مـــــه وايـــــه ســـــبا
چـــــي لـــــه نوکـــــه ترکوټيـــــه ټـــــول غـــــرض دی
دانســــــان پــــــه نــــــوم يــــــاديږي څــــــه بــــــلا
خپلـــــــــــه ګټـــــــــــه اوضررخيروشـــــــــــربولي
دانســـــــــان دقضـــــــــاوت دغـــــــــه معنـــــــــا
انســــــان څــــــوک دی زه يــــــي دومــــــره پيژنمــــــه
چـــــي حيـــــوان نـــــه بيلـــــوي ځـــــان پـــــه وينـــــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پرې کښېږدي درواوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دیوه بل په هغه دا

گله خوښ گله غمجن گله حیران شم
دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حرامو ناروا سرې ته ورشي
څه لولۍ او بې حیاده دادنیا

عاقبت*

عاقبت به یې سېلاب داوښکو یوسي
چې خواران او غریبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تیلي کوزشي
چاچې سترې او ستومانه ځغلولي

زمانه به یې دنورو خندني کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې ژړولي

له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښایست بهار څو ورځې وي دنیا کښې
بیاله نازه راکوزېږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سیلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تېت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
يمه پښېا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېړه تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړګوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هېڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرڅوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زمانه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزمانې تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تاڅه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوال ددمرګ او دژوندپېښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوندی ستا په برخه   چې نورتېول ترې ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې کورم توردی
نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندکرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته
لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخیستې تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاليدلی دی باميان اوهده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خيرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
مندې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ديوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه يې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پيداکيږي ثمر
دی نمک خورددې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که يې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې يولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزيارد هرچا جوړيږي ښکلی دنيا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ، وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لویږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخــــــــــت دي دلتـــــــه شــــــان وشــــــــوكت وي

ننــــــــګ وغيــــــــرت دې زمــــــــونږ دولــــــــت وي

دوطـــــــــن عشـــــــق دې وي زمــــــونږ زړوکښـــــــــې

ځــــــــــاى دې دده وي دقـــــــــام ليموکښـــــــــــې

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســـــــــــتانه تـــــــــــل دې ودان يـــــــــــې

لــــــــه غليمــــــــانو دې پــــــــه امــــــــان يـــــې

تــــــه دې ســـــرلوړى تـــــل پــــه جهـــان يـــې

زمــــــونږه ځـــــان يـــې پـــــه مـــــونږه ګـــران يـــې

هرڅــــــــه بــــــه ځــــــاركړو ســــــتا لــــــه هوانــــــه

ســــــــــتاله عزتــــــــــه لــــــــــه اعتلانــــــــــه

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

پــــــه حـــــق مــــــين يـــــو د حـــــق پــــه خوايـــــو

دښـــــــــمن دظلـــــــــم دنـــــــــاروا يـــــــــو

آزادي ســـــــــــــــاتو آزادي ســــــــــــــــتايو

ســــــــرپه وطـــــــن ږدو پــــــه ننــــــګ فــــــدايو

نـــــــه ظالمـــــــان يونـــــــه مظلومـــــــان يـــــــو

ښـــــــاغلى نســـــــل مــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو

دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران

داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بېرغ ټولیږو

یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان

داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده

راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان

دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی

بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی

بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوخوکښې په غیرږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو هم ما لوزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایې ملې آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو زړه زرور ورکوو
تجاوزنه کووپه نوروبااداري نه کوو ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشال ل دپاکستان لري

سیسی ولي هوسی ولي وزې وزې مرغی ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوتې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه دومې پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغی په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپينه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی
که اغوستی يې پوټکی دسموروي
خلق يې پېژني له سترګوچې ګيدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باوروکړه چې له هرچاځنې لوړدی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظيم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وينم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونيکونو يادګار
توريالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تيکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
يو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې وذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس يې وينم
په ډېروزړونوکښې يې اېښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســـــــــترګه ســـــــــوزيده ورځينـــــــــــې

پـــــه غزاګــــــانو کښـــــې يــــــې نــــــه و مــــــدار

اوس دلړګـــــی پـــــه شـــــان پـــــه چـــــت کښـــــې ايښـــــی

نــــه وينـــــي خــــوب کښــــې هغــــه ليــــل ونهــــار

هـــــېڅ پـــــه کارنـــــه ده وخـــــت يـــــې لاړه تېرشـــــه

خوتــــه يــــې بولــــه تــــاريخي افتخــــار

چـــــې زمـــــاني نـــــه خـــــوک شـــــي روســـــته پـــــاتې

شـــــــي تـــــــاريخي افتخـــــــار دغســـــــې خـــــــوار

نه ځي

درونـــــدوالی غرونــــه ، پښــــتونواله پښــــتنونه نــــه ځــــي

تــــوروالی شـــپو نـــه رڼــايې دلمـــر شـــغلونه نـــه ځـــي

دآزادی پـــــه لارکښـــــې ســـــراوما ل کـــــه لاړشـــــي زمـــــونږ

مــــونږ پتنګـــــان يوپتنګـــــا ن بلوډيوونــــه نــــه ځــــي

خـــــو قرنـــــه کيـــــږي تـــــوره لاس کښـــــې د افغـــــان وينمـــــه

د تـــــورې بريښـــــااوس لـــــه اشـــــعارو د پښـــــتو نـــــه نـــــه ځـــــي

دپـــــلار نيكـــــه ځنـــــګ کښـــــې موتـــــورې معلقـــــې وې تـــــل

دپـــــلار نيكـــــه تعلقـــــات نســـــل نمســـــونه نـــــه ځـــــي

دبابـــــــــا ګـــــــــانو اونيکونـــــــــو دلاس نښـــــــــه ده دا

دتـــــورې قـــــدر زمـــــونږ ســـــترګواوليمونه نـــــه ځـــــي

د پخوانيـــــــو خـــــــوی عـــــــادت مـــــــونږ پرېښـــــــودلی نشـــــــو

د ښـــــکار عـــــادت د بـــــاز بابښـــــو د اولادو نـــــه نـــــه ځـــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــــي لمبــــي زمــــونږ پـــــه زړوکښـــــي کـــــه مـــــړي شـــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه څـــي
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه څـــي

کـــــه پـــــه برهـــــان اودلايلوفيصـــــله ونشـــــوه
غوڅـــــه اوپريکـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه نـــــه څـــــي

ښکاري باز*

بـــــازنيولی پـــــه منګولوکښـــــي سيســـــی وه
خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړی وه

چـــــي يـــــي راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته
بـــــي څـــــه طمـــــع بـــــي احســـــانه بـــــي منتـــــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــي ای بـــــازه نادانـــــه
څـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــي پـــه لاس کښـــي ورکـــوي پخپلـــه ځـــان تـــه
ورتـــــه نيســـــي دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــــي بـــــل مرغـــــه نيـــــولی لـــــه غـــــړی تـــــا
ولـــــي ورکړلـــــه انســـــان تـــــه دامـــــړی تـــــا

تاپخپلـــــه ولـــــي نـــــه خـــــوړه هواکښـــــي
پـــــاتي نشـــــوي ولـــــي دي لويـــــه فضاکښـــــي

لـــــه پنجـــــو د بنيادمـــــه چـــــي شـــــوي خـــــلاص تـــــه
څنګـــــه راغلـــــي ورتـــــه بياپـــــه ډيـــــراخلاص تـــــه

قـــــدرت تـــــاله درکـــــړی لـــــوی وزرونـــــه
ستـــــا پروازلانـــــدي خـــــدای کـــــړی اوچـــــت غرونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیتیږې

پټې ستر ګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانده دې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اېښي ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه دېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلیۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تېټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه[1] *****

زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي   ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه   ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی   دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي   که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته   ولې شپه او ورځ څوریږې
راته ووایه څه غواړې   په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې   که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی   که انسان ځني ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

[1] :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو
التفات اووفاغواړي

که دنازنعمت خاوندنه
مروت اوساخاغواړي

یاپیاله له میوډکه
له پیمخي اشناغواړي

یاسازونه سرو دونه
یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوا ما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړي
که په کونډویتمانو

شپه او ورځ دي په غوروکښي
وي ژړاد مظلومانو

که داهومره ناقرارکړي
په فریادبي نوایانو

هرطرف ناري سوري
دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه خودي تاوان دی
وخت دغم او دژړادی

یودبل غوښوته وری
که آشناکه نا آشنا دی

انسان کله خبردارنن
په روا اوناروا دی

دوست دښمن نه معلومیږي
ورورد وروریه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده
که لوګی دغم داوردی

چي بل شوی په جهان کښي
ددنیا پري سوی کوردی

یاخوتور رنګ دګناه دی
مخ دځمکي پري تک توردی

یادغم توره کیږدی ده
یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه
په هرلوری هره خواکښي

فولادي اسمان جوړکړی
طیارو پاس په هواکښي

دګولیو بارانونه
ځکه اوري په دنیاکښي

بي له سروینو څه نشته
دشپوورځو په میناکښي

دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژروونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کرېږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړېږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې   په هېڅ شانې نه مړېږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخې نشته   ددې خلقو په سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تبرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

بې پردې اوبې سیرته عالمونه دجهان شوه
ځوک له لوري هلاکیږي ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کیږي ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړځوک پخپل عهد نه خجل په خیانت دی
ځویې لاس برنه وي دوست وي چې لاس بر شي بل حالت دی
ځوک په دروغونه شرمیږي دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورور دي پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښې ولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصې نشته ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویریږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان فولادي اوآهنین شه
ښې تبرې پنجې پیداکړه لکه بازاویاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوري
کړه سرې اوتودې تبرې داتعلیم کړې زمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام ونګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا کټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره کټل کېږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي توردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرڅه جهانګيران دي

ټول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري يو بل ته ښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که په وهېرې زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره
بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي
دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې ماليدلی دامضمون دی
„مړني دي چې يادېږي په سندرواوپه وير“
دهرنشي ورکولی دتېري توري تاثير

لکه غرپه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسيږه
که ږلۍ اوتندراوري له خپل ځایه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هېچا اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټينګ ودريږه

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون برغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختېک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودینداري ده
تقاضادزماني ده
اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی
که غیرت ایمانداري ده
ددې تولواى پښتونه
تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره واځه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه
که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومښو
بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوځوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو
امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنیايي سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریره چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه
ی زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې
ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري
بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله ببلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوي سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګریږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پیژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداں په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفـــــاني دريـــــاب ګڼـــــي دمظلـــــــوم اوښـــــکې

ددنيــــــــا بحرډنـــــــــډوکی ورتــــــــه ښــــــــکاري

چـــې خپـــل نفـــس نشـــي وژلـــی کـــه ســـل وژنـــي

نـــــا توانـــــه وېرنـــــدونکي ورتـــــه ښـــــکاري

ددنيـــــــــا فـــــــاني عيشـــــــونه نعمتونـــــــه

دســـــپي مخکښـــــي پـــــروت هـــــډوکی ورتـــــه ښـــــکاري

څه ګورم***

ګـــــورم جهـــــان کښـــــي څـــــوک کعبـــــه ځينـــــي بوتـــــان جـــــوړوي

غلطـــــه پوهـــــه لـــــه ســـــرې څنـــــي شـــــيطان جـــــوړوي

دســـــړوکاردی چـــــي دخپـــــل وطـــــن کارونـــــه کـــــړي جـــــوړ

جونـــــه اوپېغلـــــي ســـــينګارونه کـــــوي ځـــــان جـــــوړوي

تهـــــذيب ضـــــروردی نظافـــــت اوښـــــه لبـــــاس دی پـــــه کـــــار

فېشـــــن چـــــي زيـــــات شـــــي لـــــه ځلموبـــــازينګران جـــــوړوي

دودانـــــــی اميدلـــــــه هرچانـــــــه کېـــــــدلی نشـــــــي

لـــــــه خاوروګټوښـــــــه کورونـــــــه معمـــــــاران جـــــــوړوي

چـــــي انســـــاني رڼـــــا پيداشـــــي پـــــه مغزوکښـــــي دڅـــــا

هغـــــه کوښـــــښ کـــــړي پـــــه عـــــالم کښـــــي انســـــانان جـــــوړوي

ډېرتفـــــاوت شـــــته پـــــه انســـــان کښـــــي دمعناپـــــه لحـــــاظ

واړه مشـــــغول دي ځينـــــي ځـــــان ځينـــــي جهـــــان جـــــوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازیږ هیڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښې نه دی له سپیروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسیدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کږي خوږې خورې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هیڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پیژندلی

التفات ورته هیڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پریږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هیڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هیڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هیڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهیږم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلۍ سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره

ډېرښه خلق په دنياکښې خواروزارشته
بدايانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپېڅلومه غوليږه
بې پرواله خاکسارانو مه تيرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چينجی اوسي دوريښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

ديوسف خيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زليخاده

راځئ! خيرې کړو دابښې جامې رنګينې
پکښې وګوروخېرې ډېرې ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې بربښناسره

تول باغ ژړیدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هېڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر*

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه
ډیوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تیرېدلو
دمېووانتظار ډیرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي

که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بلهای*

یویې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېټه یې لویه اوککره یې وړه ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې بې مړه ده ډیره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې څخېدلی ترې پیړه ده ډېره

کوریې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکریې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډیره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موریې یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرېخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لېر نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموریه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اینښې داشین خال ستاپه جبین دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښې يې سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی
جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی
سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت يې
په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی
خدای دې ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې***

ورودې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبـــــي خـــــواره خـــــواري کورکښـــــې ځــــه نــــه دي پــــاتې

مــــه کـــــوه لـــــوبې لــــه درهـــــم اولــــه دینــــاره ســـــره

دلتـــــــه دښـــــــــځو پـــــــه ســــــــرخاورې دي دنـــــــازمېرمنې

تایارانـــــــــــــه ده اچـــــــــــولی دنیـــــــــا داره ســـــــــــره

خبـــــره نــــــه یــــــې ســــــتاپه خویندومیندوخـــــه تېریـــــــږي

ستاســــــــروکاردی تمــــــام عمرلــــــــه ســـــــینګاره ســـــره

زمــــــونږ لـــــه حالـــــه ځـــــان خبرکـــــړه پــــه مــــونږ زړه وســــیزه

دتـــــن جــــامې ســـــوزي زمــــــونږ ســـــتاله ســـــیګاره ســــره

عــــــیش وعشــــــرت دومـــــــره ډېرپریــــــــږده دوطـــــــن مېرمنـــــــې

مینــــــه پیـــــداکړه دخپـــــل کورلــــــه کســــب وکــــاره ســـــره

یــــــوزړه پــــــه لاس کښــــــې ونیســــــه نورزړونــــــه مــــــه ځـــــوروه

مناســــــــب نـــــــه دی داخویونـــــــه لـــــــه دلـــــــداره ســـــــره

پـــــه ســــــراوما ل چــــــې دوطـــــن خــــــدمت تـــــه نــــــه وي تیـــــار

مـــــه ګـــــوره هـــــېڅ دهغوخلقـــــــو لــــــه ریبــــــاره ســـــــره

ورســــــره مــــــه خانـــــــده!چـــــــې خانـــــــدي پـــــــه خوارانوبانـــــــدې

دنازخنـــــــــــداکړه دوطـــــــــــن لــــــــــه خــــــــــدمتکاره ســـــــــــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکږه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثا ل
خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــــــې زه حيـــــا کـــــــړم او تـــــــه شـــــــوخي کـــــــړې

زه جرئـــــــت نکـــــــړم خوتـــــــه مســـــــتي کـــــــړې

شـــــــــــې مهربانـــــــــــه اودلـــــــــــداري کـــــــــــړې

خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي، خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي

چـــــــې مـــــــې حياشـــــــــي لـــــــږ غونـــــــدې لـــــــرې

زه درنـــــــزدې شـــــــم تـــــــه وايـــــــې لـــــــرې

درتـــــــه شـــــــروع کـــــــړم دعشـــــــق ســـــــندرې

خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي، خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي

چـــــــې ســـــــتا پـــــــه غـــــــاړه وي امېلونـــــــــه

زه دې وربـــــــــل کښـــــــــې ږدمـــــــــه ګلونـــــــــه

تـــــــه راتـــــــــه وايـــــــــې دزړه حالونـــــــــه

خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي، خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي

چـــــــې درتـــــــه وايـــــــم پـــــــه مـــــــايې ګرانـــــــه

لـــــــه ټـــــــول عالمـــــــه لـــــــه درســـــــت جهانـــــــه

تـــــــه وايـــــــې نـــــــه يـــــــم دومـــــــره ارزانـــــــه

خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي، خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي

چـــــــې شـــــــم ببخـــــــوده اوهرخـــــــه وايـــــــم
ډېـــــــره دې زياتـــــــه لـــــــه حـــــــده ســـــــتايم

تـــــــه راتـــــــه وايـــــــې چـــــــې زه خوســـــــتا يـــــــم

خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي، خـــــــومره بـــــــه ښـــــــه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه

سکنی ورورد عاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېرویرېدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډیووله پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوريې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدې تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوتونه پاکوي دبل

دېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېي کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسرورزوخاونده
په سروشونډودپاسه مې پيزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوڅورنګه زندان ليدلی دی

که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دیوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم

زما له لاسه دفلک خیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې لیوني دېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه

څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل دیوه شوه بله پتنګان شوه پیدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه

له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکي له سترګو اوخولې زماله وچولي نه

چې تويې شوي دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون

له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګي مې کړي خلاصي دجانان په لوري

شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار

له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظرمحبت ولیدل

ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و

زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصدپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی
چې صادق اوخاين بيل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانډې رواکله حکومت دی
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مې غوڅ وي سرعدالت دی
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهېدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتي وي دوی ښوروواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه څنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموې دایې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه یې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دربدلی ډېرکریږي اوتیتیږي

سرتیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلیږي

اوضاع اوحرکات یې تیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په مامورینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستا یودابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترخوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وینښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــــق جذبـــــه ده چـــــې پـــــه ځـــــوی دپلاربوتـــــان مـــــاتوي

يـــــوه ســـــرې بانـــــدې طلســـــم دجهـــــان مـــــاتوي

دســـــکندرله ســـــده تينـــــګ دی يوپـــــه ســـــله تقليـــــد

دارازســـــدونه خاونـــــدان دتينـــــګ ايمـــــان مـــــاتوي

دخـــــوف اوطمـــــع محبـــــت اوعـــــداوت قيدونـــــه

کـــــه هرچامـــــات کـــــړه هغـــــه مکردشـــــيطان مـــــاتوي

دافلاطـــــون پـــــه حکمـــــت نـــــه کيـــــږي دحـــــق پالنـــــه

لښـــــکر دظلـــــم ومعصـــــيت ابـــــن عمـــــران مـــــاتوي

پـــــه عقـــــل نشـــــي لـــــوی کارونـــــه پـــــه جـــــذباتوکيږي

بدنظامونـــــه دجنـــــون اوعشـــــق طوفـــــان مـــــاتوي

دپلارنيکـــــه پـــــه قـــــدم مـــــه ځـــــه حقيقـــــت پســـــې ځـــــه!

هغـــــه دودپربـــــړده چـــــې حکمونـــــه دقـــــرآن مـــــاتوي

خپلوپردونـــــه مجردشـــــه لحاظونـــــه مـــــه کـــــړه
دحـــــق ورمېرمراعاتونـــــه دانســـــان مـــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــــه ځنـــــدې کلـــــه جـــــامې خپلـــــې لـــــه خـــــاورو

تـــــه پـــــوهيږې؟ چـــــې ګردونوکښـــــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې يې خپل کالي ثنډلی په ثووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو

مخ اوختې باندې يې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوځوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بــــوی چــــې لــــــه ګلشـــــــنه راجداشـــــــې
یابخارلــــــــــــه دریابونوپــــــــــــه هواشـــــــــــــــې
یــــــوه ورځ بــــــه هــــــم زمـــــونږ لـــــه خـــــاورو دوږو
یـــــوګرد پورتــــــه لـــــه صـــــحرانه ددنیـــــا شـــــې

فرداوملت

(۱)

پـــــــــــه زرګونوکلوژونــــــــــــدکړي ملتونــــــــــــه
پـــــــــــه قرنوقرنـــــــــــــوځملي وي ولســـــــــــونه
د افـــــــــرادو دعـــــــــروج هســـــــــــې مثـــــــال دی
لکـــــه وي چــــــې دریـــــابو نوکښـــــې موجونـــــه

(۲)

پـــــــه اســــــلام کښــــــې فردتــــــابع دجمعیــــــت دی
دملـــــــــت اجمــــــــاع قـــــــــانون دشــــــــریعت دی
پـــــس دخـــــــــدای اودرســـــــول لـــــــه امرونهـــــــی
دښـــوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینايي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلې له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زيږنده ددغسې کتوده

سړيتوب

دتوتيانو له وينادامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې يې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې سټي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
څوک مې نهویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمرکراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايي غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکراوکار

(۱)

چې له لرې سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کيږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سوداز ړوکښې غمونه

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
یومنګی دډکېدووخت کښې ویل
تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږى اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
وړو تړوله احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی
که په لوړه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوى پتنګان
چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست
تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونوتپریږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتیته که خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځاى شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوتولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودری

(۱)

دکودرپه غاړه پروت و مات کودری
ویلى زه وم روغ منګى کلال جوړکړى
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمى کړم
یوې پېغلې په اوروومه راوړى

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې ګودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لږدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوڅوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
داامیددې خوک له مانه هېڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر او حکمت

(۱)

په رڼا کښي دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوند دپاره ډېرضرورداحرارت دی

مګرګوره دآسمان سپيني سپوږمۍ کښي

خاوند ايښی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښي که دلمرژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښي بل کيف و اثرشته

په جهان کښي دي ضروردواړه خيزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چي څه کړی په جهان کښي سليمان دی

ماليدلی په قدرت کښي دانسان دی

په رښتيا که ته څه کاروړځني واخلي

شپي او ورځي هغه سپين اوتورديوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایې دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایې خوشبویې بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه ګړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسیږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني نوروايي له ډيرې زړه تنګۍ نه
زړه يې چوي اوګريوان يې څيرى کيږي

ثواب

دبډاى ثواب دوړى مړول دى
دفقيرثواب روژې خداى ته نيول دى
غازي وژني بل سړى ثواب دپاره
دشهيدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښي فکردوطن په زړه کښي مينه ديار
دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دى همدغسي شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې میرسید پاچا اونیکه يې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې يې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
٤- پښتو سندرې.
٥-عالي افکار.
٦- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړ خیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱٦- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډیر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی ځرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

٤- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشری پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد.- سوچی- باکو.- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډیرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library